

ganske kort —, følgende: „Naar man skal sysselsætte Fanger, maa der vælges et let Haandværk, en let Virksomhed, som er af den Natur, jeg nys nævned, at det kan læres i Fængsel, og netop derfor har man i Vridsløselille, efter at have gjort forskellige Forsøg i andre Retninger, sysselsat Fangerne med Kurvemageri. Det er et Arbejde, som ikke er sværere, end at det kan læres, saa at Fangen i den Tid, han er i Anstalten, kan bringe det saa vidt, at han virkelig kan præstere noget nyttigt Arbejde. Det er ogsaa et Arbejde, som i den Retning anbefaler sig, at det er en Færdighed, som den paagældende vil kunne have Nytte af, naar han senere kommer ud i Livet efter at have udstaaet sin Straf, idet nemlig mange Arter af Kurvemagerarbejde overmaade let lade sig drive som Husfid, som en Bibeskæftigelse, som vedkommende i sine Fritimer kan tjene noget ved, saa at han virkelig kan have Nytte af i sin Fængselstid at have lært det“.

Det er altsaa ikke Tilfældet med Arbejdet derude nu, at Fangerne lære Haandværk, men derimod er der en anden Side ved denne Sag, og det er den, at da der nu beskæftiges 100 Fanger med Kurvemagerarbejde, paaføres der dette Fag en ganske urimelig Konkurrence. Det har da ogsaa vist sig ved de Samtaler, jeg har haft med forskellige af Fagets Udøvere, Svende og Mestre, at navnlig Svendenes Antal er i stadig Tilbagegang. Dette lille Fag, som i Forvejen kun tæller 150 Udøvere, taaler ikke en saadan Konkurrence. Jeg vil derfor tillade mig at spørge den højtærede Justitsminister, om der ikke vilde være Anledning til i betydelig Grad at indskrænke Kurvemagerarbejdet ude i Vridsløse, og hvor det ellers udøves nu. Jeg tror, at paagældende Fags Udøvere vilde hilse det med Glæde. Vi ere her i Danmark i denne Henseende gaaede den modsatte Vej af den, man er gaaet i vore Nabolande. I Tyskland androg Antallet af dem, der ere beskæftigede med Kurvemagerarbejde i Fængslerne, for en halv Snes Aar siden ca. 3,000. Nu er Antallet af de Fanger, der beskæftiges med saadant Arbejde, gaaet ned til 1,000. I et andet af vore Nabolande, Sverige, hvorfra jeg har faaet Oplysninger fra det danske Generalkonsulat, oplyses der følgende, at en Omorganisation af Fangearbejdet i de svenske Strafanstalter er paabudt ved et kgl. Brev af 14. Oktober 1904 i det Øjemed fortrinsvis at benytte dette Arbejde til Fyldestgørelse af Statens egne Fornødenheder — at det særligt med Hensyn

til Kurvemager- og Børstenbinderarbejde er foreskrevet — ved et andet kgl. Brev af 4. November 1904 —, at slikt Arbejde, for saa vidt det kan antages at medføre Konkurrence med de blindes Selvvirksomhed, saa vidt muligt ikke bør finde Sted i Strafanstalterne — og at som Følge af sidstnævnte Forskrift Fængselsvæsenet har ladet opsigte alle med Strafanstalterne indgaaede, endnu løbende Kontrakter om disse tvende Arter af Arbejde, hvorefter den svenske Fængselsbestyrelse ved en anden Kundgørelse har erklæret, at Fangerne fremtidig maa beskæftiges med Arbejde, for hvilket der findes Behov i Statens egne Institutioner og Etablissementer, deriblandt Fængselsvæsenet.

Jeg tror, man kunde gaa samme Vej herhjemme og med Held, og derfor vil jeg gerne i denne Forbindelse anmode den højtærede Justitsminister om at gøre sit til, at Antallet af de Fanger, der nu beskæftiges med Jordarbejde, med kultiverende Arbejde ovre paa Jyllands Heder, øges, idet jeg ikke tror, at der findes en bedre Maade at beskæftige Fanger paa. Naturligvis vil der ikke for Vridsløselilles Vedkommende kunne være Tale herom, men jeg gjorde en lille Iagttagelse, da jeg var ude paa Vridsløselille. Selvfølgelig, da den højtærede Justitsminister havde forbudt mig at se Strafanstalten, forbudt mig at gøre mig bekendt med Strafarbejdet, maatte jeg, da vedkommende Funktionær vilde vise mig omkring, gøre opmærksom paa, at det var forbudt. Han forstod det ikke, men det var mig altsaa forbudt. Jeg fik da Lejlighed til at se nogle Klæder, han havde købt ind til nogle Fanger, der skulde løslades. Det var tysk Arbejde, tysk Fabrikat. Jeg kommer da til ganske naturligt at henlede Opmærksomheden paa, hvor rimeligt det vilde være, om man paa Vridsløselille og i andre Strafanstalter selv forarbejder og fabrikerer de Varer, Fangerne have Brug for. Der er virkelig noget meningsløst i, at man paafører et Fag Konkurrence paa samme Tid, som man anskaffer Ting paa Strafanstalterne, som udmærket kunde produceres og forarbejdes af Fangerne selv. Jeg tillader mig at bede den højtærede Justitsminister om at have sin Opmærksomhed henvendt paa disse Forhold.

Jeg vil gerne tillade mig at rette en Henstilling til den højtærede Udenrigsminister; jeg ser, at han er gaaet, men jeg haaber, at den højtærede Minister vil gøre sig bekendt med mine Udtalelser gennem Rigsdagstidenden. Det ærede